

Umhverfis- og auðlindaráðuneytið
Skuggasundi 1 – 3
101 Reykjavík

Reykjavík 31. ágúst 2020

Sigurður Á. Þráinsson og Hafsteinn S. Hafsteinsson

Efni: Umsögn um „Drög að frumvarpi til laga um vernd, velferð og veiðar villtra fugla og villtra spendýra“, mál nr. 130/2020, birt á samráðsgátt 08.07.2020

Fuglavernd fagnar þeim frumvarpsdrögum sem hér eru til umfjöllunar. Að mati Fuglaverndar horfa þessi drög til framfara varðandi lagaumhverfi villtra fugla og spendýra en félagið vill þó gera nokkrar athugasemdir við innihald textans.

2. gr. Gildissvið: Fuglavernd telur það sérkennilegt, svo ekki sé dýpra í árinni tekið, að lög sem fjalla um villta fugla og spendýr skuli ekki taka til sela og hvala! Innlimun sela og hvala í villidýralögin er einföld og góð leið til að tryggja að meginreglur umhverfisréttar nái einnig til verndunar og veiða þessara tegunda.

3. gr. Skilgreiningar: Fuglavernd telur að það þurfi að skilgreina sérstaklega hvað sé upprunaleg tegund. Mikilvægt er að gera skýran greinarmun á upprunalegum tegundum og framandi tegundum. Slíkt tengist allri umfjöllun um aðgerðir til að verjast tjóni því slíkar aðgerðir hljóta að taka mið af stöðu tegunda þ.e. hvort um sé að ræða upprunalega tegund eða innflutta tegund. Þá þarf að tryggja að skilgreining á villingum nái yfir villta ketti og kanínur þótt að einstaklingarnir gætu verið merktir.

10. gr. Önnur vernd villtra dýra og villtra fugla og búsvæða þeirra: Þetta er mjög mikilvæg grein en það vantar umfjöllun um atvinnustarfsemi, orkuframleiðslu og orkuflutning, og að við slíkar athafnir beri að taka fullt tillit til villtra dýra og búsvæða þeirra. Fuglavernd fagnar útvíkkun skotveiðibanns við fuglabjörg í 2 km á sjó og telur það vera lágmarks ásættanlega fjarlægð.

12. gr. Sértek friðun og verndun hreiðurstæða arna: Það þarf að útfæra nánar hvað átt sé við með því að stugga við örnun.

18. og 19. gr. Um afléttingu friðunar vegna tjóns: Mikilvægt er að gera greinarmun á upprunalegum tegundum og framandi tegundum þegar kemur til mats á tjóni og afléttingu friðunar. Einnig þarf að hafa þá grunnreglu að leiðarljósi að öll dýr eru friðuð og þegar gripið er til varna gegn tjóni sé skýrt hver, hvernig, hvar og hvenær megi veiða meintar tjóntegundir.

21. gr. Veiðistjórnun: Nauðsynlegt er að lögín nái til katta og kanína sem lifa villt og gera þarf ráð fyrir úrræðum til að útrýma stofnum slíkra dýra.

24. gr. Veiðiaðferðir: Mikilvægt er að taka fram í lið 16 að ekki megi nota lifandi dýr til skotæfinga.

29. gr. Nytjaveiðar á fuglum: Ramminn í frumvarpsdrögum um veiðitíma er óbreyttur frá gildandi lögum. Þetta er ankannalegt í ljósi þess að fyrir nokkrar tegundir merkir það að veiðar verði mögulega stundaðar á varptíma þeirra, sem ávallt á að vera óheimilt. Þetta tekur til dílaskarfs og toppskarfs (en þar á ekki að leyfa veiðar eftir 1. mars), og álku, langvíu, stuttnefju og lunda (en þar á ekki að leyfa veiðar eftir miðjan mars). Félagið mótmælir því að teista sé á lista yfir tegundir sem hægt sé að veiða.

33. gr. Eggjataka og 34. gr. Staðbundin nýting hlunninda: Mikilvægt er að útvíkka ekki eggjatöku-heimildir umfram það sem heimilt er. Í núverandi lögum er þetta takmarkað við þær jarðir þar sem slíkt telst vera „hefðbundin hlunnindi“ en í drögunum virðist þessi réttur fylgja öllum eignarlöndum óháð hefð í nýtingu hlunninda. Svartbak og sílamáf vantar í upptalningu tegunda þar sem eggjataka er mögulega heimil. Þar sem eggjataka á þessum tegundum getur verið talsverð er nauðsynlegt að hún sé lögleg svo veiðiskýrslur skili sér og eggjatakan lúti veiðistjórnun skv. stjórnunar- og verndaráætlun viðkomandi tegundar. Æskilegt væri að setja eggjatöku takmarkanir í lögum til samræmis við tillögur nefndar um lagalega stöðu villtra fugla og villtra spendýra.

46. gr. Vöktun og eftirlit: Fuglavernd gerir athugasemd við að Umhverfisstofnun eigi að sjá um vöktun framandi tegunda, þar sem Umhverfisstofnun er ekki rannsóknarstofnun. Þá hefur Fuglavernd áhyggjur af bágborinni stöðu vöktunar minkastofnsins, enda getur minkur haft talsverð neikvæð áhrif á fuglalíf og nauðsynlegt er að vakta stofninn. Fuglavernd leggur til að ráðstafanir verði gerðar til að tryggja fastan farveg vöktunar minkastofnsins af til þess hæfum sérfræðingum.

54. gr. Setning reglugerða: Í fyrstu málsgrein segir: „Ráðherra skal heimilt í reglugerð að mæla fyrir um nánari framkvæmd laga þessara...“. Fuglavernd geldur varhug við þessu fyrirkomulagi um vægi reglugerða við framkvæmd laganna og vísar í skýrslu „villidýranefndar“ en þar segir á bls. 62: „Núgildandi villidýralög eru rammalög þar sem gert er ráð fyrir að framkvæmd byggji að verulegu leyti á setningu reglugerða. Þessar reglugerðir lágu flestar fyrir í drögum er lögin voru samþykkt vorið 1994 og voru þær fljótlega settar í kjölfarið. Nokkrar reglugerðir hafa þó aldrei verið settar (sjá 12. kafla). Til þess að ný villidýralög nái markmiðum sínum er lagt til að dregið verði úr vægi reglugerða og sem flestar efnisreglur verði settar inn í lögin. Nánari útfærslur og atriði sem gæti þurft að breyta með skömmum fyrirvara, s.s. veiðitíma, verði þó bundin í reglugerðum.“

Virðingarfyllt,

f.h. stjórnar Fuglaverndar

Hólmfríður Arnardóttir, framkvæmdastjóri